

30 maart 2009

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer

Sector Ruimtelijk beheer
Afdeling Regie & Advies

Waardevolle bomen

**Beleidsnotitie over waardevolle bomen in
stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer**

Martijn Oppers

30 maart 2009

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer

Waardevolle bomen

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Doelstelling	4
1.3. Monumentaal of waardevol?	4
1.4. Bomenverordening	4
1.5. Leeswijzer	5
2. Wat is een waardevolle boom?	6
2.1. Definitie	6
2.2. Benoeming criteria	6
2.3. Waardering criteria	6
2.4. Grens waardevol – niet waardevol	9
3. Benoemingsprocedure	10
3.1. Inleiding	10
3.2. Nomineren	10
3.3. Adviseren en benoemen	10
3.4. Termijnen	11
3.5. Verwijdering van de lijst	11
3.6. Samenvatting benoemingsprocedure	12
4. Bescherming	13
4.1. Inleiding	13
4.2. Kappen van waardevolle bomen	13
4.3. Waardevolle bomen op particuliere grond	13
4.4. Bomenfonds	14
4.5. Extra sancties	14
4.6. Bomenverordening	14
5. Communicatie	15
6. Financiën	16
7. Tot slot	17

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In het stadsdeel bevinden zich ruim 16.000 vrijstaande bomen* in de woonbuurten, waaronder een aantal bomen en boomstructuren met een bijzondere, beschermwaardige status. Vooral door het intensieve proces van stedelijke vernieuwing staat er druk op het bomenbestand. Het uitgangspunt in de huidige bomenverordening is dat een kapvergunning wordt verstrekt, tenzij er goede redenen aan te geven zijn dit niet te doen. In de praktijk blijkt dit beleid onvoldoende. Om deze reden is in het bestuursakkoord van het stadsdeel opgenomen dat er een lijst moet komen van waardevolle bomen. Deze bomen moeten meer bescherming krijgen ten opzichte van andere bomen.

1.2. Doelstelling

Doelstelling van deze notitie is te komen tot een beleid voor waardevolle bomen, zodat deze bomen extra bescherming krijgen ten opzichte van andere bomen.

1.3. Monumentaal of waardevol?

De Bomenstichting heeft een landelijke lijst van monumentale bomen opgesteld. Geuzenveld-Slotermeer heeft geen bomen op deze lijst staan, omdat de bomen in het stadsdeel niet voldoen aan het leeftijdscriterium (>80 jaar) dat de bomenstichting stelt. De Dienst Ruimtelijke Ordening (DRO) heeft een met de Bomenstichting vergelijkbaar beleid opgesteld, met als aanvulling dat DRO bomen met een lagere leeftijd (50-80 jaar) ook al bescherming biedt met de titel "potentieel monumentaal".

De meeste stadsdelen hebben naar voorbeeld van DRO een eigen beleid voor monumentale bomen opgesteld.

Geuzenveld-Slotermeer zal beleid maken voor "waardevolle" bomen. Omdat voor "monumentaal" bij zowel de Bomenstichting als DRO andere normen gelden en daardoor verwarring kan veroorzaken, wordt deze term in Geuzenveld niet overgenomen.

1.4. Bomenverordening

Om waardevolle bomen ook juridisch extra te beschermen zal de huidige bomenverordening moeten worden geactualiseerd. In de bomenverordening wordt een definitie gegeven van een waardevolle boom, worden andere regels gesteld voor waardevolle bomen ten opzichte van andere bomen, bijvoorbeeld voor het verlenen van

* Een boom heeft volgens de bomenverordening een stam met een diameter van minimaal 10 cm op 1,30 meter hoogte van het maaiveld. Bomen in bosplantsoen en buitengebieden zijn niet meegeteld.

30 maart 2009

Waardevolle bomen

een kapvergunning of voor hogere sancties bij illegale kap. Tevens moet regelgeving opgenomen worden voor ondergrondse bescherming.
Het wijzigen van de bomenverordening kent een apart politiek traject, dat echter zo veel mogelijk gelijk wordt getrokken met deze notitie.

1.5. Leeswijzer

In deze notitie worden de aspecten die met waardevolle bomen te maken hebben in meerdere hoofdstukken behandeld.

In hoofdstuk 2 wordt aangegeven wat een waardevolle boom is. Welke criteria gelden voor dit type boom?

In hoofdstuk 3 wordt de benoemingsprocedure van een waardevolle boom besproken.

In hoofdstuk 4 wordt aangegeven hoe waardevolle bomen extra worden beschermd ten opzichte van andere bomen.

In hoofdstuk 5 is een plan opgenomen om bewoners te laten participeren in de benoeming van waardevolle bomen. Tevens is aangegeven welke communicatie nodig is met betrekking tot het nieuwe beleid.

In hoofdstuk 6 komen de financiële consequenties aan bod.

In hoofdstuk 7 volgt een samenvatting, inclusief de belangrijkste conclusies.

2. Wat is een waardevolle boom?

2.1. Definitie

De definitie van waardevolle boom kan als volgt worden gegeven:

Beschermenswaardige boom of boomgroep die geplaatst is op de lijst van waardevolle bomen.

De Bomenstichting, DRO en diverse stadsdelen gebruiken vergelijkbare definities voor monumentale bomen.

Geuzenveld-Slotermeer heeft diverse bomen die uit cultuurhistorisch oogpunt (bijvoorbeeld als onderdeel van een ontwerp van de buurt) als groep waardevol zijn, maar als solitair geen extra waarde vertegenwoordigen. Om deze reden zal ook de mogelijkheid moeten worden gegeven een groep bomen de status "waardevol" te geven.

2.2. Benoeming criteria

De Bomenstichting, DRO en enkele stadsdelen gaan bij het bepalen van monumentale bomen uit van bepaalde criteria. Als belangrijkste criterium wordt leeftijd gezien, daarnaast wordt in minder of meerdere mate rekening gehouden met ecologie, dendrologie, cultuurhistorie, beeldbepalendheid en zeldzaamheid.

Geuzenveld-Slotermeer neemt deze criteria in grote lijnen over. De criteria worden zoveel mogelijk gekwantificeerd, zodat objectief te bepalen is wat een waardevolle boom is.

De criteria, met bijbehorende normen, zijn te zien in tabel 1.

2.3. Waardering criteria

De waardering van de criteria (zie tabel 1) is volgens onderstaande afwegingen gekozen.

Levensverwachting

Een boom moet vitaal zijn, dat wil zeggen, naar het oordeel van een boomdeskundige een levensverwachting hebben van minimaal 10 jaar. Een boom met een lagere levensverwachting de waardevolle status geven is kostbaar en weinig zinvol.

Tabel 1: Criteria waardevolle bomen, met bijbehorende normen

Criterium	Norm	Waarde
Levensverwachting	> 10 jaar	Noodzakelijk
Leeftijd	> 60 jaar	10
	40-60 jaar	5
	< 40 jaar	0
Beeldbepalend	Gebouwen of andere hogere (> 1 m) beplanting zijn pas aanwezig op een afstand van minimaal 25 meter, gerekend vanaf de stam van de boom op 1,3 m van het maaiveld tot aan de stam van een andere boom, dan wel de grens van een plantvak of gevel van een gebouw. In het geval van een boomgroep geldt de afstand vanaf de buitenste boom (bomen). Daarnaast heeft de stam van de boom een diameter op 1,3 m boven het maaiveld van:	
	1. > 50 cm	5
	2. 25-50 cm	3
	3. < 25 cm	1
	Als boven, maar dan een afstand van tussen 10 en 25 meter:	
	1. > 50 cm	2
	2. 25-50 cm	1
3. < 25 cm	0	
	Als boven, maar dan een afstand van maximaal 10 meter.	0
Cultuurhistorie	Onderdeel van het bomenstructuurplan Nieuw West	5
	Onderdeel van een bomenstructuur (anders dan BNW)	2
	Herdenkingsboom	2
	Andere aantoonbare cultuurwaarde†	2
	Geen speciale cultuurhistorische waarde	0
Ecologie	Boom heeft een directe relatie met minimaal een bijzonder en/of zeldzaam organisme (insecten, uilen, vleermuizen, vogelkolonies, enz.)	2
	Geen speciale ecologische waarde	0
Dendrologie	Zeldzame soort, variëteit of bijzondere groeivorm, bijvoorbeeld meerstammigheid	2
	Geen speciale zeldzame soort	0

Bij een waarde van 6 of hoger wordt een boom of boomgroep voorgedragen voor de waardevolle status.

Leeftijd

Een belangrijk criterium is leeftijd. Het stadsdeel vindt dat naast oude bomen, ook jongere bomen de mogelijkheid moeten krijgen als waardevol te kunnen worden bestempeld. Dit draagt tevens bij aan de opbouw van een toekomstig ouder bomenbestand.

† Deze norm wordt eventueel nog uitgewerkt na de eerste inventarisatie van waardevolle bomen.

De leeftijdsgrens voor toekenning van punten voor dit criterium wordt op 40 jaar gesteld, dit is 10 jaar jonger dan voor potentieel monumentale bomen geldt bij DRO. Hiervoor is om de volgende reden gekozen. Geuzenveld-Slotermeer onderkent dat bomen in een jong, dynamisch stadsdeel, met een enorme stedelijke vernieuwingstaak, extra bescherming verdienen. De leeftijdsgrens bij 50 jaar leggen betekent dat een te groot deel van het huidige bomenbestand risico loopt te verdwijnen, zodat oudere, waardevolle bomen op termijn een zeldzaamheid zijn.

Het leeftijdscriterium geldt zoals gezegd niet als kerncriterium, maar telt wel zwaar mee: minimaal 5 punten. De reden hiervoor is dat vooral oudere bomen bijdragen aan extra waarden voor de omgeving, zowel op het gebied van natuurschoon als filter voor fijnstof en de algehele luchtkwaliteit in het stedelijk gebied.

Er wordt in dit criterium onderscheid gemaakt tussen bomen ouder dan 60 jaar en tussen 40 en 60 jaar. De reden hiervoor is dat bomen ouder dan 60 jaar te allen tijde (mits een minimale levensverwachting van 10 jaar) op de lijst met waardevolle bomen moeten komen en bomen van jonger dan 60 jaar in sommige gevallen net niet als waardevol kunnen worden gezien.

Beeldbepalend

Een boom kan extra beeldbepalend zijn voor zijn omgeving of zelfs voor het stadsdeel. Te denken valt aan markante bomen bij toegangswegen of op een plein, of wellicht een markante solitaire boom op een grasveld in een park.

Om dit criterium zo objectief mogelijk te kunnen meten zijn twee verschillende maatstaven genomen, namelijk "afstand tot andere objecten" en "omvang". Zowel de geïsoleerdheid en de omvang dragen namelijk sterk bij aan de beeldbepalendheid van een boom.

Bij "afstand tot andere objecten" wordt onderscheid gemaakt in een afstand van meer dan 25 meter, tussen 10 en 25 meter en minder dan 10 meter. Hoe groter de afstand tot andere objecten, hoe beeldbepalender de boom is.

Bij "omvang" wordt gerekend met een diameter van de stam op 1,3 meter boven het maaiveld, zoals in de bomenverordening gebeurt. Een dikke stam van 50 centimeter of meer wordt hoog gewaardeerd, omdat deze omvang uitzonderlijk is en een enorme natuurwaarde bezit. Bomen met een kleinere diameter worden lager gewaardeerd. De waarde van dit criterium varieert tussen 0 en 5. Dat is hoger dan dendrologie en ecologie, omdat beeldbepalendheid door een ruimere groep mensen zal worden gewaardeerd.

Cultuurhistorie

Een boom kan uit cultuurhistorisch oogpunt op meerdere manieren waardevol zijn:

1. De boom maakt onderdeel uit van een belangrijke structuur, waarbij het bomenstructuurplan Nieuw West als belangrijkste structuur geldt;
2. De boom is een herdenkingsboom, bijvoorbeeld omdat deze is aangeplant naar aanleiding van een belangrijke gebeurtenis, aangeplant is door een belangrijk persoon, of onderdeel uitmaakt van een belangrijke cultuurhistorische gebeurtenis, bijvoorbeeld de "Anne Frankboom".
3. De boom heeft een andere cultuurhistorische waarde, bijvoorbeeld door historische waarde van de plek waar deze zich bevindt.

Omdat het bomenstructuurplan Nieuw West een belangrijk onderdeel uitmaakt van het stadsdeel wordt dit extra gewaardeerd.

Ecologie

Een boom kan van zichzelf waardevol zijn, maar ook extra waardevol zijn voor zijn natuurlijke omgeving. Bomen maken soms deel uit van belangrijke ecologische verbindingen, of zijn (solitair) een toevluchtsoort voor allerlei organismen.

Hoewel ecologie belangrijk is, wordt dit door mensen minder duidelijk ervaren dan leeftijd en beeldbepalendheid van de boom en daardoor is de waarde lager gehouden, namelijk op maximaal 2.

De ecologische waarde van een boom is moeilijk meetbaar en daardoor niet geheel objectief te bepalen. Het dagelijks bestuur zal dit criterium beter dan andere criteria moeten beargumenteren.

Dendrologie

Een boomsoort of –variëteit kan extra waardevol zijn doordat deze zeldzaam is.

Uitgangspunt voor zeldzaamheid zijn de sortimentsrichtlijnen van de NVTB, versie 2007-2.

De waarde van dit criterium is op 2 gesteld, omdat dendrologie door de gemiddelde bewoner als minder belangrijk wordt ervaren ten opzichte van bijvoorbeeld “leeftijd”.

2.4. Grens waardevol – niet waardevol

Of een boom de waardevolle status krijgt hangt af van de uitkomst van de toets waaraan deze wordt onderworpen. De toets houdt in dat een boom moet voldoen aan het criterium “levensverwachting” en vervolgens een aantal punten haalt bij de overige criteria.

Het dagelijks bestuur kiest ervoor de grens bij **6 punten** te leggen: een boom krijgt in principe de status “waardevol” als hij op basis van de criteriatoets een leeftijdsverwachting heeft van minimaal 10 jaar en een puntenaantal heeft van 6 of meer.

Het dagelijks bestuur kiest om meerdere redenen voor een minimum van 6 punten:

1. Alleen het leeftijds criterium van 40 jaar wordt net niet als genoeg gezien voor de status “waardevol”. Een boom moet ook voldoen aan minimaal een van de andere (punten)criteria.
2. Een boom ouder dan 60 jaar, moet, mits een levensverwachting van minimaal 10 jaar, altijd op de lijst komen van waardevolle bomen.
3. Bomen van uitzonderlijk cultuurhistorische waarde moeten al snel het predicaat “waardevol” krijgen. De grenswaarde moet dan ook niet veel hoger liggen dan 5, het hoogst mogelijke puntenaantal voor het criterium “cultuurhistorie”.
4. Bomen jonger dan 40 jaar moeten op de lijst van waardevolle bomen komen als deze aan minimaal drie (of vier, afhankelijk van de criteria) van de puntencriteria voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat een relatief jonge boom, van een zeldzame soort, die beeldbepalend is en een hoge ecologische waarde heeft op de lijst komt van waardevolle bomen.

3. Benoemingsprocedure

3.1. Inleiding

Voor het benoemen van een boom tot de waardevolle status zal het stadsdeel een procedure moeten opstellen. In dit hoofdstuk worden de kaders van deze procedure benoemd. Vragen die daarbij worden beantwoord zijn:

Wie mag een waardevolle boom nomineren?

Wie gaat een waardevolle boom benoemen?

Hoe gaat de benoeming van een boom in zijn werk?

Welke termijnen gelden er voor de benoeming van een waardevolle boom en welke mogelijkheden zijn er om bezwaar te maken tegen benoeming?

Op deze en andere (vaak juridische) vragen wordt in de komende paragrafen antwoord gegeven.

3.2. Nomineren

Bij het nomineren van een boom voor de waardevolle status moet onderscheid gemaakt worden tussen bomen in de openbare ruimte en bomen op particulier terrein.

Openbare ruimte

Het stadsdeel stimuleert het aanmelden van bomen voor de waardevolle status. Om die reden mag iedereen een boom in de openbare ruimte nomineren.

Particulier terrein

Het stadsdeel is geen eigenaar van bomen op particulier terrein. In de bomenverordening van 2005 is bovendien gesteld dat particulieren geen kapvergunning nodig hebben voor een boom als deze in een tuin staat van minder dan 100 m².

Als het stadsdeel bomen op particulier terrein gaat toevoegen aan de lijst van waardevolle bomen, dan betekent dit dat particulieren deze bomen niet meer zonder een kapvergunning mogen kappen, sterker nog: dat alleen in noodgevallen een kapvergunning wordt verstrekt.

Hoewel de gevolgen voor particulieren dus groot kunnen zijn, is het stadsdeel van mening dat bomen op particuliere terreinen ook waardevol kunnen zijn en dat daarom iedereen een boom moet kunnen nomineren voor de lijst van waardevolle bomen.

3.3. Adviseren en benoemen

De lijst met waardevolle bomen zal door het dagelijks bestuur worden vastgesteld in een besluit. Het dagelijks bestuur laat zich daarbij de eerste keer adviseren door een adviescommissie, daarna door de Adviseur Bomen van het stadsdeel.

Adviescommissie: samenstelling en werkwijze

In de adviescommissie zitten in ieder geval de Adviseur Bomen van het stadsdeel en enkele andere ambtenaren van het stadsdeel. Omdat de adviescommissie een onafhankelijk advies moet geven kunnen er geen politieke en economische belanghebbenden zitting in hebben. Het dagelijks bestuur stelt de adviescommissie aan. De adviescommissie zal voorafgaand aan het advies aan het dagelijks bestuur, contact hebben met een klankbordgroep, bestaande uit bewoners. Deze klankbordgroep geeft hun zienswijze op de door de adviescommissie opgestelde concept-lijst met waardevolle bomen.

Na vaststelling van de eerste lijst met waardevolle bomen wordt de adviescommissie en de klankbordgroep opgeheven en zal advisering over wijzigingen van de lijst uitsluitend plaatsvinden door de Adviseur Bomen van het stadsdeel.

Aanpassen van de lijst met waardevolle bomen

De Adviseur Bomen legt minimaal 1 keer per jaar een aangepaste lijst met waardevolle bomen voor aan het dagelijks bestuur, vooropgesteld dat er wijzigingen zijn. Wijzigingen kunnen zich voordoen door het verdwijnen van waardevolle bomen (sterfte, kap) of door nieuwe nominaties.

Het dagelijks bestuur stelt een uitgebreid reglement op voor de taken en benoeming van de adviescommissie waardevolle bomen.

3.4. Termijnen

Voor de nominering van waardevolle bomen zullen termijnen moeten worden gesteld. Vastlegging daarvan vindt plaats in de bomenverordening.

Het gaat om de volgende termijnen:

Bewoners moeten net als bij een kapaanvraag de mogelijkheid krijgen een zienswijze in te dienen betreffende een nominatie en eventueel beroep aan te tekenen tegen de beslissing een boom op de lijst van monumentale bomen te plaatsen. De termijnen zijn vergelijkbaar met die van een kapaanvraag.

Om belanghebbenden zienswijzen te kunnen laten indienen is openbaarmaking noodzakelijk, die net als bij de kapaanvraag op basis van de procedure van artikel 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht zal plaatsvinden.

Het dagelijks bestuur legt het ontwerpbesluit zes weken ter inzage en beslist binnen 6 maanden na de aanvraag.

3.5. Verwijdering van de lijst

Een waardevolle boom zal van de lijst verwijderd worden als de vitaliteit van de boom sterk afneemt, de boom dood is gegaan of voor de boom een kapvergunning is verstrekt. Het dagelijks bestuur neemt dit besluit op advies van de Adviseur Bomen.

3.6. Samenvatting benoemingsprocedure

Tabel 2: Samenvatting benoemingsprocedure waardevolle bomen

Fase	Bevoegdheid	Middelen
1 Nominatie	Iedereen	Nominatieformulier
2A. Advies: eerste keer	Adviescommissie i.o.m. klankbord- groep	Criteria waardevolle bomen Reglement adviescommissie
2B. Advies: tweede en volgende keren	Adviseur Bomen	Criteria waardevolle bomen
3 Voordracht	Dagelijks bestuur	Ontwerpbesluit Waardevolle bomenlijst
4 Inspraak	Iedereen	Afdeling 3.4 AWB
5 Besluit	Dagelijks bestuur	Besluit Waardevolle bomenlijst

4. Bescherming

4.1. Inleiding

Het doel van een waardevolle bomenlijst is de bomen die op deze lijst staan extra te beschermen ten opzichte van de overige bomen. Om dit te bereiken zullen in de bomenverordening extra regels worden opgenomen over de bescherming van waardevolle bomen, zowel onder- als bovengronds. In dit hoofdstuk worden de beleidskeuzes, die aan deze regels ten grondslag liggen, behandeld.

4.2. Kappen van waardevolle bomen

Een belangrijke manier om waardevolle bomen bescherming te bieden is in de bomenverordening de “weigeringsgronden” voor waardevolle bomen aan te scherpen. Voor “normale” bomen geldt dat een kapvergunning wordt afgegeven, tenzij de boom aan bepaalde natuurwaarden voldoet. In de praktijk wordt vrijwel altijd een kapvergunning verstrekt, maar altijd wel nadat vooraf een screening van de bomen is gedaan en de daadwerkelijke aanvraag hierop wordt aangepast.

Voor waardevolle bomen gaan andere regels gelden, namelijk dat een kapvergunning niet wordt verstrekt, tenzij de boom dood is of er gevaar dreigt voor de directe omgeving, bijvoorbeeld doordat de boom naar het oordeel van het dagelijks bestuur (op advies van de Adviseur Bomen van het stadsdeel) dreigt om te waaien.

Het dagelijks bestuur moet daarnaast de mogelijkheid krijgen om bij hoge uitzondering een kapvergunning voor een waardevolle boom te verstrekken. Het dagelijks bestuur kan daaraan allerlei voorwaarden verbinden, bijvoorbeeld dat de boom wordt verplant[‡]. Kap van een waardevolle boom kan alleen plaatsvinden als het niet kappen grote maatschappelijke gevolgen met zich meebrengt, en dan alleen als dit in de voorfase van stedelijke vernieuwing al wordt meegenomen en dat op kosten van de aanvrager onderzocht is of de boom verplantbaar is.

4.3. Waardevolle bomen op particuliere grond

Om particulieren te stimuleren hun eigen boom, of een boom in de omgeving (bijvoorbeeld bij de burens), aan te melden voor de lijst van waardevolle bomen is het noodzakelijk ze daartoe te prikkelen. Dit kan onder andere door de belofte voor het onderhoud van deze bomen te zorgen. Daarmee houdt het stadsdeel meteen een goed zicht op de waardevolle bomen op particulier terrein.

[‡] Verplanten is volgens de bomenverordening ook een vorm van kappen en daarom vergunningplichtig.

Het hebben van een “waardevolle boom” en de daarmee samenhangende toekenning van onderhoud brengt wel voorwaarden voor de eigenaar met zich mee:

1. In de bomenverordening staat dat bomen op particuliere grond van minder dan 100 m² vergunningvrij mogen worden gekapt. Dit gaat niet meer gelden voor bomen die op de waardevolle bomenlijst staan.
2. Eigenaren moeten aan het stadsdeel melden als hun boom ziek is, dood is of dood dreigt te gaan.
3. Eigenaren moeten periodiek ambtenaren op hun grond toelaten om onderhoud te plegen aan de waardevolle boom en/of om deze te inspecteren.

Met deze regeling hoopt het dagelijks bestuur meer waardevolle bomen bescherming te kunnen bieden.

4.4. Bomenfonds

Het onderhoud van waardevolle bomen op particulier terrein komt bij het stadsdeel te liggen. Hiervoor zijn meerdere redenen:

1. Het stadsdeel kan deze bijzondere bomen professioneel (laten) onderhouden, wat de levensverwachting van deze bomen zal doen toenemen.
2. Als bewoners weten dat zij niet betalen aan het onderhoud van een waardevolle boom, zijn zij wellicht eerder bereid een boom voor deze status te nomineren. Dit heeft een positief effect op het aantal particuliere bomen op de lijst met waardevolle bomen en daarmee op het bomenbestand van het stadsdeel.

Om het onderhoud van particuliere waardevolle bomen te bekostigen zal een bomenfonds worden opgericht, dat als volgt gevuld wordt: de boomwaarde van bomen in de openbare ruimte, die niet ver- of herplant kunnen worden, worden in het bomenfonds gestort. De boomwaarde wordt in zo'n geval bepaald door een onafhankelijk beëdigd boomtaxateur.

4.5. Extra sancties

Bomen die op de lijst staan van waardevolle bomen zouden extra beschermd moeten worden door de strafbepalingen uit de bomenverordening aan te scherpen. Voor “normale” bomen gelden straffen bij het niet voldoen aan herplant en het illegaal kappen. De aard van deze sancties is een hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Het ligt in de rede om bij overtreding van het verbod tot vellen van een waardevolle boom naast de herplantplicht altijd een geldboete op te leggen.

4.6. Bomenverordening

Op basis van deze notitie waardevolle bomen, zal een nieuwe bomenverordening worden voorbereid en vastgesteld door de stadsdeelraad.

5. Communicatie

De communicatie op het gebied van waardevolle bomen kent meerdere invalshoeken:

1. Nieuw beleid: interne communicatie

Het beleid moet zowel aan medewerkers als politiek worden gecommuniceerd.

Medewerkers: Het nieuwe beleid zal in de werkprocessen van het stadsdeel moet worden geborgd. Projectleiders moeten weten dat zij te maken hebben met andere richtlijnen ten opzichte van bepaalde bomen. Dit moet tot uitdrukking komen in het ontwerp en de realisatie van projecten, in het beheer en de handhaving. Medewerkers worden op de hoogte gesteld via intranet, PMO's, overleggen buurtcoördinatoren en een Geuzenlunch.

Politiek: Tijdens de inspraakprocedure (zie onder) zal de raadscommissie om advies worden gevraagd. Dit advies wordt, samen met de zienswijzen uit de inspraak, verwerkt in een definitieve notitie. Het beleid wordt tevens vertaald in een nieuwe bomenverordening. Beide documenten worden vastgesteld door de deelraad.

2. Nieuw beleid: externe communicatie

Enerzijds betekent dit het communiceren van het nieuwe beleid aan belanghebbenden via een inspraakprocedure, anderzijds de communicatie van het vastgestelde beleid aan bedrijven.

Belanghebbenden: Nadat het dagelijks bestuur het voornemen heeft genomen nieuw beleid te gaan vaststellen, zal een inspraakprocedure worden gestart. Deze vindt plaats op basis van afdeling 3.4 van de AWB, dat wil zeggen dat de notitie en de bomenverordening 6 weken ter inzage wordt gelegd en dat belanghebbenden hier schriftelijk hun mening op kunnen geven. Als medium geldt de Westerpost en de website van het stadsdeel. Het resultaat van de inspraak wordt vastgelegd in een nota van beantwoording die verspreid wordt onder belangstellenden.

Bedrijven: Bedrijven die werken in of aan de openbare ruimte moeten op de hoogte worden gesteld van de regels omtrent waardevolle bomen. Dit geldt niet alleen na vaststelling van het beleid, maar voor aanvang van ieder werk. Deze communicatie moet in bestaande trajecten (vergunningaanvragen, verkeerscommissie, et cetera) worden geborgd.

Bij bedrijven kan onderscheid gemaakt worden tussen (gemeentelijke) partners, zoals dIVV en Waternet en externe bedrijven, zoals aannemers van gebouwen. Wellicht blijkt het noodzakelijk om bij deze verschillende bedrijven gebruik te maken van verschillende manieren van communicatie.

3. Lijst met waardevolle bomen

Mensen die een bomen nomineren voor de lijst van waardevolle bomen worden tijdens de benoemingsprocedure schriftelijk, dan wel via de website op de hoogte gehouden.

Ingezetenen kunnen bezwaar maken tegen de benoeming van een boom op de lijst met waardevolle bomen. Hiervoor gelden dezelfde richtlijnen als bij een kapaanvraag.

6. Financiën

Het waardevolle bomenbeleid heeft een aantal kleine financiële gevolgen voor het stadsdeel, die alle worden betaald uit de lopende groenbegroting en uit het al extra ter beschikking gestelde geld uit het Bomenbeleidsplan.

1. Groeiplaatsverbetering

Waardevolle bomen hebben extra aandacht nodig bij de verzorging en dan vooral op het gebied van groeiplaatsverbetering. Om deze bomen zo lang mogelijk te behouden is deze verbetering essentieel.

De kosten hiervoor zijn per boom verschillend. Uit de praktijk blijkt dat hier gemiddeld per boom eens in de 5 jaar aandacht aan moet worden besteed tegen een bedrag van ongeveer € 250 per boom. De totale extra kosten per jaar zijn afhankelijk van het aantal waardevolle bomen, maar zullen uitkomen op circa € 10.000 per jaar.

2. Onderhoud particuliere waardevolle bomen

Om het bomenfonds te vullen zal de boomwaarde van te kappen, en niet te ver- of herplanten bomen worden gestort in dit fonds (zie ook paragraaf 4.3).

Verwacht wordt dat het niet ver- of herplanten van bomen vrijwel alleen plaats zal vinden in stedelijke vernieuwingsgebieden. Dit zal als voorschrift opgenomen worden in de kapvergunning. Het stadsdeel zal de projectontwikkelaar per project verantwoordelijk stellen voor vergoeding van de boomwaarde.

Omdat de omvang van kapaanvragen van waardevolle bomen op particulier terrein op dit moment moeilijk is in te schatten zal het bomenfonds met een onbekend bedrag gevuld gaan worden. Verwacht wordt dat structureel maximaal een bedrag van € 10.000 per jaar nodig zal zijn. Dit bedrag zal, zoals gezegd, uit al bestaande budgetten kunnen worden bekostigd.

7. Tot slot

Tot slot een samenvatting van het beleid.

In deze notitie heeft het waardevolle bomenbeleid van het stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer gestalte gekregen. Dit betekent de eerste stap naar extra bescherming voor waardevolle bomen.

In de notitie zijn de volgende punten aan bod gekomen:

Definitie van een waardevolle boom.

“Boom of boomgroep die vanwege bepaalde waarden extra waardevol is en daardoor extra bescherming verdient.”

Criteria voor benoeming van een waardevolle boom.

Een definitie is mooi, maar vrij interpreteerbaar. Door een boom te toetsen aan bepaalde criteria is daadwerkelijk te bepalen wat een waardevolle boom is. De volgende criteria zijn opgenomen, elk met een bepaalde waarde:

Levensverwachting, leeftijd, beeldbepalendheid, cultuurhistorie, ecologie en dendrologie. Een boom wordt voorgedragen voor de waardevolle status als deze een levensverwachting heeft van minimaal 10 jaar en volgens een bepaalde verhouding voldoet aan de overige criteria.

Benoemingsprocedure

De benoemingsprocedure van een waardevolle boom is als volgt:

Bomen kunnen zowel in de openbare ruimte als op particulier terrein door iedereen worden aangemeld.

Door een door het dagelijks bestuur aan te stellen adviescommissie wordt een eerste concept-lijst opgesteld. Bomen worden door deze commissie op basis van de criteria getoetst op de mate van waardevolheid. Het dagelijks bestuur stelt de lijst vast. Wijzigingen op de lijst worden ook door het dagelijks bestuur vastgesteld, maar dan op advies van de Adviseur Bomen van het stadsdeel.

Bescherming waardevolle bomen

De waardevolle bomen krijgen extra bescherming door regels op te nemen in de bomenverordening. De belangrijkste bescherming wordt verkregen door in principe geen kapvergunning voor een waardevolle boom te verstrekken, tenzij er gevaar dreigt of de boom dood is.

Het dagelijks bestuur krijgt daarnaast de mogelijkheid om bij hoge uitzondering een kapvergunning voor een waardevolle boom te verstrekken, bijvoorbeeld als de boom de stedelijke vernieuwing ernstig belemmert. Toetsing op waardevolle bomen zal in de voorfase van nieuwbouw moeten plaatsvinden.

30 maart 2009

Waardevolle bomen

Communicatie

Het nieuwe beleid zal zowel intern als extern goed moeten worden gecommuniceerd. Intern zal het nieuwe beleid in de werkprocessen van het stadsdeel moet worden geborgd. Extern zullen bewoners eerst via inspraak worden betrokken bij het onderwerp en na vaststelling van het beleid aangemoedigd worden een boom aan te melden voor plaatsing op de waardevolle bomenlijst. Ook moeten bedrijven die in de openbare ruimte werken goed geïnstrueerd worden over de aanwezigheid van waardevolle bomen en de regels die daarvoor gelden en zich bewust zijn van de financiële gevolgen van verkeerd handelen.

Financiën

Het invoeren van een lijst met waardevolle bomen heeft kleine financiële gevolgen voor het stadsdeel, die betaald worden uit bestaande budgetten.